

Национален съвет за журналистическа етика

РЕШЕНИЕ № 33/29.09.2021 г.

Комисията по журналистическа етика на свое редовно заседание на 29.09.2021 г. в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Нели Огнянова

ЧЛЕНОВЕ: Бойко Василев
Весислава Антонова
Гена Трайкова
Диляна Илиева
Даниела Тренчева
Ирина Недева
Александър Кашъмов
Илия Вълков

изслуша доклади по жалби, както следва:

- (1) вх. № 08 - 022/2021 г. по повод публикация от 6 март 2021 г. в сайта blitz.bg със заглавие "Само в БЛИЦ: Освирепели цигани спретнаха кърваво меле, хвърчат линейки и полиция"¹;
- (2) вх. № 08 - 029/2021 г. по повод публикация от 29 март 2021 в сайта blitz.bg със заглавие „Скандална присъда за циганина Алекс, убил две жени наврх „Задушница“².
- (3) вх. № 08 - 030/2021 г. по повод публикация от 6 април 2021 в сайта blitz.bg със заглавие „Извънредни разкрития за запоя, завършил с побой и смърт край Луковит“³.
- (4) вх. № 08 - 031/2021 г. по повод публикация от 26 март 2021 г. в сайта blitz.bg под заглавие „Тумби цигани се бият! Чуват се писъци и клетви“⁴,

в които според жалбоподателите е извършено нарушение на Етичния кодекс на българските медии.

¹ https://blitz.bg/obshtestvo/regioni/samo-v-blits-osvirepeli-tsigani-spretnakha-krvavo-mele-khvrchat-lineyki-i-politsiya_news803985.html?fbclid=IwAR1QSLsLxo1HFkTfTWHLCpYVTTmZ2FT89DD2Gr7Sber05h0ddf9OiYCOY%20%20%20%D0%BA%D1%8A%D0%BC%20%D1%81%D0%B0%D0%B9%D1%82%D0%B0%20
<https://www.facebook.com/blitz.bg/posts/10158529698309017>

² https://blitz.bg/kriminalni/nakazanie/skandalna-prisda-za-tsiganina-aleks-ubil-dve-zheni-navrkh-zadushnitsa-video_news808607.html

³ https://blitz.bg/obshtestvo/izvnrredni-razkritiya-za-zapoya-zavrshil-s-poboy-i-smrt-kray-lukovit_news810292.html

⁴ https://blitz.bg/kriminalni/prvo-v-blits-politsiya-okupira-fakulteta-tumbi-tsigani-se-biyat-chuvat-se-pistsi-i-kletvi_news807592.html

I. ПРОЦЕДУРА

1.Посочените жалби се отнасят до нарушение на Етичния кодекс на българските медии, осъществено с публикации на сайта blitz.bg.

2. Жалбите са допустими по смисъла на чл. 7 и чл. 8 от Правилника за дейността на Комисията по журналистическа етика. Подадени са в срок и съдържат всички необходими реквизити.

3. Копие от жалбите и искане за становище са изпратени на доставчиците.

4. Всички жалби са по т.т. 2.5.1. и 2.5.2. от Етичния кодекс на българските медии и КЖЕ взе решение да ги обедини поради твърдяната дискриминация във всяка от жалбите в публикации на сайта blitz.bg.

II. ЖАЛБИ

Получените жалби са еднообразни. Те съдържат следната обосновка:

„Посочването на етническата принадлежност **засилва чувството на омраза** към ромската общност и етническата нетърпимост. Тези факти не са от значение за информацията, нито допринасят аудиторията да си разясни нещо важно или съществено. Поясняването на етническата принадлежност приписва на ромската общност обобщен образ на типично провокативно, неморално общество и причина за много проблеми сред мирното население. Публикацията постига единствено насърчаване на неприязън и гняв към ромската общност у останалата част на обществото. Така изтъкната, етническата принадлежност в публикацията, създава за мен като представител на ромския етнос несигурност и опасност от вероятни прояви на агресия и омраза, насърчава към дискриминация, без етническата принадлежност да дава обяснение на извършените действия или да обяснява подобни прояви.“

Иска се да бъдат предприети мерки, които да установят нарушението и да преустановят подобни случаи в бъдеще.

III. РАЗПОРЕДБИ ОТ ЕТИЧНИЯ КОДЕКС НА БЪЛГАРСКИТЕ МЕДИИ, ЧИЕТО НАРУШАВАНЕ СЕ ТВЪРДИ:

2.5.1 Като уважаваме правото на всеки да живее в сигурност и безопасност, няма да публикуваме материали, подбуждащи или насърчаващи омраза, насилие и всякаква форма на дискриминация.

2.5.2 Няма да посочваме расовата, религиозната, етническата принадлежност, сексуалната ориентация, умственото или физическото състояние, ако тези факти нямат съществено значение за смисъла на информацията.

IV. СТАНОВИЩЕ НА ОТВЕТНАТА СТРАНА

Не са предоставени становища.

V. ФАКТИ

По жалба 08- 022 става дума за публикация, описваща бой в Пловдив: „Масов бой е имало снощи в пловдивската Шекер махала, научи БЛИЦ от свои източници. Около 21.00 ч. е получен сигнал за сбиване на голяма група побеснели цигани. Ченгетата реагирани светкавично и на място заловили девет мъже, които участвали в боя. Всички те са арестувани за 24 часа, образувани са 9 преписки, съставени са им актове по Указа за борба с дребното хулиганство. Днес всички роми бяха конвоирани до Районен съд Пловдив за разглеждане на делата. Наказателните състави наложиха на нарушителите задържане в структурните звена на МВР за срокове от 5 до 3 денонощия. Мъжете са на възраст между 26 и 54 години. „

По жалба 08-029 текстът информира за решението на Върховния касационен съд да лиши от свобода млад мъж, превишил скоростта в градска среда и убил две жени навръх „Задущница“. Цитира се Нова телевизия, но в допълнение в заглавието съдебното решение е наречено *скандално*.

По жалба 08-030 става дума за публикация със следното заглавие: „**Извънредни разкрития за запоя, завършил с побой и смърт край Луковит**“. Статията разказва за образувано досъдебно производство за умишлено причинена смърт при управление на МПС и е продължение на предходна такава от 04.04.2021г., със заглавие: „**Запой завърши с побой и смърт край Луковит**“.

По жалба 08-031 статията информира за сбиване на две фамилии в кв. Факултета.

VI. МОТИВИ

Относно нарушенията за чието нарушаване се твърди: 2.5.1. и 2.5.2. Както КЖЕ е имала повод да установи, в Етичния кодекс има два състава, свързани с дискриминация:

- За нарушение по 2.5.1. се изисква **подбуждане или насърчаване** на омраза, насилие, страх на основание, представляващо дискриминация;
- За нарушение на 2.5.2. се изисква **неоснователно посочване на признаци (етнос, пол, националност и др.под.), които нямат съществена смислова връзка** с разказа в публикацията и посочването не е необходимо за по-прецизно изясняване на фактите и посланието.

КЖЕ разгледа публикациите и обсъди аргументите в жалбите. Наистина сайтът си служи с лексика и квалификации, които КЖЕ призовава да бъдат изоставени („освирепели цигани“), но като цяло разгледаните публикации са по-скоро информативни. Те отразяват институционална реакция – новоизлезли съдебни решения или полицейски мерки. Етносът е достоверно установен, посочването му има значение за публикациите и споменаването не нарушава Етичния кодекс на българските медии. Комисията не установява основание „представителите на ромската общност да се чувстват в риск“. Жалбите срещу публикациите са **неоснователни по т.т. 2.5.1. и 2.5.2.**

РЕШЕНИЕ:

Като взе предвид изложеното, КЖЕ намира жалбите за неоснователни.

Съгласно Правилника за дейността на Комисията за журналистическа етика решението да се изпрати на заинтересованите страни в 7-дневен срок от приемането му.

Председател на КЖЕ:

Нели Огнянова

*Изпълнителен директор на
Фондация НСЖЕ :*

Ева Петрова